

Пре двадесет година, 16. маја 1990. године, у Москви је почео са радом Први конгрес народних депутата Руске Совјетске Федеративне Социјалистичке Републике (РСФСР). Фактички је тада већ и био предодређен сценарио за ликвидацију Совјетског Савеза, најгори од могућих, који је одигран као по нотама. Судећи по сећањима, конгрес је протицао уз прекиде: “Први конгрес народних депутата Русије, који се одржава у Кремљу, представља као такав апсолутно неуправљајућу масу најшаренијег народа. Депутати су желели да се по сваку цену дочепају говорнице, а при том говорнике нико уопште и није слушао: сви су викали, млатарали рукама и довикивали из сале разне пароле и прогласе”.

И такав достојанствени скуп је наименовао за председника Врховног совјета Русије Бориса Јељцина, да би 12. јуна усвојио и Декларацију о државном (!) суверенитету, закључивши да су руски закони приоритетни у односу на свесавезне. Тиме је одобрен, чак и “озакоњен” процес, који је ту већ крштен лепим именом – “парада суверенитета”. Иако, рекло би се, то име уопште не приличи, јер парада - значи свечани марш војске. Или то није ништа друго до циркуска парада, лакрдија, којој су исмејавање и пародија најближи род?... Било како било, тек некада велика Русија је кидисала у независност одмах иза патуљака Литваније и Летоније... У помраченим умовима неким се и данас чини да другачијег излаза није ни било. Помахнитали конгреси, разне “варнице” и “погледи” тако су концентрисали наше “напредно” друштво на мржњу према сопственој историји, да је оштрицом те мржње и био извршен акт самораспада, прецизније речено – извршена је спољна директива, уклоњен конкурент.

Приметимо да је “горбачовљевска перестројка” објављена пет година пре тога, почела са антиалкохолском кампањом. Мало је ко приметио да се иза ње скривала антихристова симболика. Прво чудо, како се сећамо, које је извршио Спаситељ, било је претварање воде у вино на свадби у Кану Галилејском. У првом чину перестроитеља „све је обрнуто“. Убрзо ће они доћи и до претварања хлеба у камење, укравши оних пет хлебова којима се могао нахранити читав народ. Конгрес је окончан 22. јуна. За руску историју то је више него симболичан датум. Ја ћу се резигнирано сложити са онима који кажу да се то тако случајно подударило. Наравно, случајно активно смањење територија настављено је буквално сутрадан. 23. јуна Молдавија је прогласила свој суверенитет. А даље је кренуло као по брзаку. 16. јула суверенитет је прогласила Украјинска ССР, 27. – Белорусија... И све се као по олуку сручило до 8. децембра, у Беловешки забран.

Потписивање „Беловешких споразума“ код Бреста о ликвидацији Совјетског Савеза, по свој прилици, такође није лишено своје мрачне симболике. У пређашњим временима у Бресту су већ не једном „петоклонаши“ потписивали документа о издаји у корист

Запада. То је утиснуто у памћење Руског Мира: Брестска унија 1596. године (присаједињење Римокатоличкој цркви дела епархија православне Кијевске митрополије), сепаратни Мирни споразум из 1918. године (фактичка предаја Немачкој територија Прибалтика, Украјине, укључујући Молдавију, Крим, Новорусију, белоруске земље). Избор места за потписивање докумената о ликвидацији Совјетског Савеза делимично личи на злобну освету руској војсци, која се 1941. борила у Брестској тврђави и онда, када је била свесна да се нашла у дубокој непријатељској позадини...

Скрећу на себе пажњу некакве заједничке црте у личностима „вођа градилишта перестројке“. Можда је то одсјај унутрашње мржње према руском, према Православљу? Ето, Чубајс се на неки начин одредио: „Ја сам ишчитавао Достојевског. И осећао сам скоро физичку мржњу према том човеку. Он је, безусловно, геније, али његов култ страдања и тај лажни избор који он нуди, изазивају у мени жељу да га искидам на комадиће“. Тај избор је – Православље. Али умесно је поменути и Гајдара, његове речи: „Русија као држава Руса нема историјску перспективу“. Коротича нећемо ни цитирати – то је читав његов „Огоњок“, који је пет година распаљивао народ „разобличавањима“ у потребном им кључу. Заједничко у личностима ватрених „перестроитеља“ је увредљиво превејана иронија, која као да је из пакленог света измигољила, да би се с времена на време појављивала на њиховим лицима.

У вези са догађајима 1990-91. године било би згодно ако би се указао случај да се с пажњом саслушају још живи Кравчукови, Бурбулиси и којекакви Шушкејевичи. Јер неки правници и до данас тврде, да Беловешки споразуми нису законити јер, као, донети су упркос вољи народа: на референдуму 17. марта 1991. године за очување Савеза изјаснило се 76,4 процената изашлих на гласање. Осим тога, како се убрзо показало из откривених стенограма – приликом ратификације Споразума у ВС РСФСР није било кворума, па су тастере за гласање притискали и они који на то нису имали право. Могу ли те и сличне чињенице имати било какве политичке последице у будућности? Свакако да могу.

Како следи из последњих социолошких анкета, и данас, двадесет година касније, већина становништва Украјине жели да ступи у тесни савез са Русијом и Белорусијом. То јест, народ интуитивно спознаје истину – он је део три јединствена народа, звучни део Руског света. И то још више изненађује ако се зна, да су током двадесет година у главе нове генерације Украјинаца усађиване „европске вредности“. При том је бројност „старе генерације“, за коју појам о братству народа није било празна фраза, методично смањивана. Несумњиво да властима „независне“ (проамеричке) Украјине није било потребно становништво које су они добили 1991. године: са таквима се није могло ни у НАТО, ни у Европску унију.

Смањење становништва Руског света мери се оваквим бројкама. У Украјини је број становника до 2010. године смањен за 5,8 милиона људи, у Русији за 5,5 милиона, а у Белорусији за 530 хиљада људи. Овде ми не говоримо о руском северу Казахстана, о Средњој Азији, Придњестровљу, Кавказу, Прибалтику. Укупни губици Руског света за 20 година упоредиви су са губицима у најкрвавијим ратовима.

Шта значи 20 година за историју? Некада се у двадесетак година смешта неколико епоха. У памћењу старије генерације била је двадесетогодишњица, започета 1941. године. Веома је коректно овде и данас се тога сетити. Предстојала је чудовишна ратна катастрофа, потом губитак Прибалтика, Украјине, Молдавије, Крима, Белорусије... Али је онда дошао мај 1945. године! Развијена је над Берлином застава Победе, а немачки барјаци бачени су на калдрму Црвеног трга. Мушкарци су се вратили из рата, очистили његов коров са поља и улица... А у пролеће 1961. године у нашој историји појавио се Гагарин... Ако поредимо ту епоху са минулих 20 година – ми смо још у 1943. години: већ се завршила Курска битка, спозната је духовна пропаст, установљени су ордени Александра Суворова и Богдана Хмељницког, отворени храмови, изабран Патријарх... Томе је пружан колосални отпор. И то не само оружјем. Организације Трећег рајха – „Аненербе“, а касније „Зондеркоманда X“, којом је координирао лично Химлер, употребили су у биткама и своја окултна знања, езотеричну праксу... То јест, они су, како то тумаче православци, позивали у помоћ духове.

У пролеће 2010. године појавиле су се нове тенденције, које омогућавају да говоримо о способности Руског света да опстане. Здрав разум је превладао: да би се опстало, потребно је ујединити економске потенцијале подељеног Руског света. Отпор томе ће, несумњиво, бити жесток. Поред осталог, и на духовном нивоу.

Олег Слепињин (Украјина)

(Фонд стратешке културе)